

Hoe uw bedrijf doorgeven aan en toch de controle behouden?

10

©Debby Termonia

LIEVEN DESMET

12 juni 2024 18:00

U wil uw bedrijf doorgeven aan de volgende generatie. Welke constructie gebruikt u het best wanneer u toch de controle wil behouden?

De rechtstreekse schenking van aandelen in een bedrijf dient in principe altijd via de notaris te gebeuren. Op een schenking van roerend vermogen is normaal schenkbelasting verschuldigd. In Vlaanderen is dat 3 procent in rechte lijn en tussen partners, en 7 procent tussen al de rest. Maar voor familiale ondernemingen en vennootschappen bestaat een vrijstelling.

Lees alle artikels uit het dossier Estate Planning

- ['Vermogensplanning gaat niet over wie van de familie een functie in het bedrijf krijgt'](#)
- [Wat als u een buitenlandse rekening erft?](#)
- [Hoe beïnvloedt een verhuizing naar het buitenland uw successieplanning?](#)
- [Wat is de impact van een verhuizing naar een ander gewest?](#)
- [Hoe uw bedrijf doorgeven en toch de controle behouden?](#)
- ['Belgische filantropen willen almaar meer cijfers over hun impact'](#)
- [De zorgvolmacht in 8 vragen en antwoorden](#)
- ['Soms moeten we bij erfenisruziës zelfs een psycholoog inhuren'](#)

'Als u een schenking doet van uw bedrijf, gaat de overheid ervan uit dat dat zo goed als kosteloos moet kunnen, om te vermijden dat geld uit de vennootschap moet worden gehaald om de kosten van de schenking te betalen', zegt Stijn Lamote, partner-advocaat bij Lamote Stragier Advocaten.

Wat als u bij een bedrijfsoverdracht toch de controle wilt behouden? Liesbeth Franck (Partner Legacy Advocaten): 'Om te voorkomen dat de pater familias het bedrijf niet meer mag betreden, of plots op geen enkele manier nog inspraak kan hebben in het reilen en zeilen van het bedrijf, wordt vaak gewerkt met gecontroleerde overdrachten.'

TIP

Slim omgaan met uw portemonnee?

Schrijf u nu in voor de dagelijkse De Tijd Geldtip.

IK SCHRIJF ME IN

Elke dag (ma.-vrij.) via e-mail - Uitschrijven in één klik

De meest gebruikte techniek is de schenking van aandelen met voorbehoud van vruchtgebruik. Door alleen de blote eigendom aan de volgende generatie te schenken behouden de ouders de stemrechten, alsook bepaalde inkomstenrechten (dividenden). Op het einde van het vruchtgebruik, bijvoorbeeld door overlijden, afstand van vruchtgebruik of op einde van de afgesproken termijn, krijgt de blote eigenaar in principe de volle eigendom en kan hij ten volle beschikken over de geschonken zaak.

Hervorming

'Het is nodig op te merken dat de hervorming van het erfrecht in 2018 twee belangrijke zaken heeft ingevoerd', zegt Franck.

'Voor schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik na 1 september 2018 gaat, als de schenker op de dag van de schenking gehuwd was, het vruchtgebruik automatisch over op de langstlevende echtgeno(o)t(e) bij het overlijden van de schenker. In Vlaanderen wordt dat wettelijk toegekend opvolgend vruchtgebruik belast in de erfbelasting. Is de voortzetting van het vruchtgebruik niet wenselijk, dan kan de schenker het wettelijk toegekend opvolgend vruchtgebruik uitsluiten via testament.'

Een schenking kan aan een van de kinderen worden gedaan als voorschot op het erfdeel. 'Dat betekent dat de schenker niet de intentie had dat kind te bevoordelen. Sinds de hervorming van het erfrecht wordt daarbij rekening gehouden met de waarde van het goed op het moment van de schenking, die vervolgens wordt geïndexeerd volgens de index van de consumptieprijzen tot op het ogenblik van het overlijden van de schenker.'

Een ouder die zijn bedrijf schenkt, wil vaak dat een bepaald percentage (1-2%) van de kapitaalwaarde als een soort lijfrente naar hem terugkeert.

STIJN LAMOTE
LAMOTE STRAGIER ADVOCATEN

Lamote is meer fan van een maatschap. 'Dat is een vennootschap zonder al te veel formaliteiten die je boven een familiale vennootschap plaatst. U schenkt uw aandelen van de nv aan uw kinderen die ze moeten inbrengen in de maatschap. U garandeert dat u enkele procenten van de aandelen in die maatschap hebt, en u stelt de statuten zo op dat u gebetonneerd bent als zaakvoerder van de maatschap.' U houdt op die manier verregaande bevoegdheden.

Dat is belangrijk omdat het vermogen vaak nog een rendement geeft en het doorgaans de bedoeling is dat een deel van dat rendement bij de ouders komt. 'Een ouder die zijn bedrijf schenkt, wil vaak dat een bepaald percentage (1-2%) van de kapitaalwaarde als een soort lijfrente naar hem terugkeert. Als je geen controle hebt over het vermogen, kan je dat rendement niet controleren en dus mogelijk mislopen', zegt Lamote.

Stemrecht

Een nog eenvoudiger manier om een bedrijf over te dragen is een schenking, waarbij u vóór de schenking diverse klassen van aandelen maakt. 'Door bepaalde aandelen aan te houden die u meer stemrecht geven en eventueel ook een groter percentage in de winst, kunt u zowel

de meerderheid van de stemrechten als van de opbrengsten behouden', zegt Lamote.

'Dat systeem kan problemen opleveren bij een effectieve verkoop van het bedrijf. Als een maatschap het bedrijf verkoopt, komt dat geld in de maatschap, en blijft u 'controleur' van het vermogen. Bij een aandelenschenking hebt u geen zeggenschap meer over de weggeschonken aandelen, en dus ook niet over het gedeelte van het vermogen dat daar bij een verkoop voor in de plaats komt.'

Lamote merkt op dat men best ook oplet met het opgebouwde spaarvermogen dat verweven is met het familiebedrijf. 'Stel dat een bescheiden familiebedrijf ook eigenaar is van vastgoed dat verhuurd wordt. Dan kan de belastingdienst lastig doen om dat spaarvermogen ook tegen het gunsttarief van 0 procent te schenken, althans ten belope van de vastgoedwaarde. De frustratie van de fiscus kent vooralsnog geen wettelijke grondslag, maar dat kan veranderen.'

Stichting

Franck wil ook het gebruik van stichtingen onder de aandacht brengen voor de overdracht van familiale vennootschappen. 'Wie gewone aandelen bezit, heeft recht op dividenden en heeft stemrecht. Door te werken met een private stichting als administratiekantoor - letterlijk een kantoor dat aandelen beheert - koppelt u beide los van elkaar: de aandelen worden overgedragen aan de stichting die in ruil certificaten uitgeeft, bijvoorbeeld aan de volgende generatie. Zij krijgt het recht op de dividendinkomsten van de aandelen, terwijl u vanuit de stichting met de stemrechten controle kunt blijven uitoefenen over het bedrijf.'

Bron: De Tijd

10

Meest gelezen

- [1 De Wevers verleidingsspel met Vooruit dient zich brutaal aan](#)
- [2 Lotus sluit deal met grote rivaal: Mondelez gaat speculoos bakken en verkopen in India](#)
- [3 De nachtmerrie van Umicore: LFP](#)
- [4 Fed-bestuurders voorzien één renteknip in 2024](#)